

**УЧ ОЙЛИК
ПЛАН-
МУДДАТИДАН
ИЛГАРИ**

**УЛУҒ САНАНИ МУНОСИБ
СОВҒАЛАР БИЛАН КУТИБ ОЛАЙЛИК**

ТОШКЕНТ ҲАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 63 (4054) | Шанба, 29 март 1969 йил. | Баҳоси 2 тийин.

КОММУНИСТИК САФЛАРНИНГ ЖИПСЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

Яқинда Москвада қардош партиялар вакиллари учрашувлари тамом бўлди. Бу учрашувлар халқаро коммунистик ҳаракат бирлиги ва жипислигини янада мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга эгадир. Қардош партияларнинг бўлажак халқаро кенгашига ҳужжатлар лойиҳаларини тайёрловчи ишчи гуруҳининг мажлиси бўлди. Тайёргарлик курувчи комиссия ўз ишларини олиб борди. Бу комиссиянинг мажлисларида жаҳоннинг барча қитъаларидаги 67 қардош партиянинг делегатлари қатнашди.

Тайёргарлик комиссияси маслаҳат учрашувига белгиланган «Хозирги даврда империализмга қарши кураш вазифалари ҳамда коммунистик ва ишчи партиялар, барча антимпериалистик кучларнинг бирлиги» деган кўп тартиб билан тақрирланган кенгашига асосий ҳужжати лойиҳасини муҳокама қилди. Тайёргарлик комиссияси илгари ўзаро келишиб олинган битимга мувофиқ бу лойиҳани Коммунистик ва ишчи партияларнинг Марказий Комитетларига юборишга қарор қилди.

Комиссия қатнашчилари бошқа материалларни тайёрлаш тартиб-тўғрисида ҳам келишиб олдилар ва 5 июнда Москвада очиладиган кенгашига ўтказилиши ташкилий масалаларини муҳокама қилдилар.

Иқтисодий ахборотда таъкидлаб ўтилдики, «тайёргарлик комиссиясининг ўртоқларида ҳақиқатан ҳам вазиятда олиб борадиган Коммунистик ва ишчи партияларнинг марксизм-ленинизм, пролетар интернационализм принциплари негизда муштарак мақсадлар учун, империализмга қарши кураш йўлида жипислигини янада кучайтиришга қаратилган бир марта кўрсатди».

Қардош партиялар вакиллари Москвада учрашувлари янги кенгашига қарши учун Коммунистик партиялар томонидан бир неча ой мобайнида қилинган катта ишнинг давоми бўлди.

1968 йил февраль-март ойларида Будапештда бўлиб ўтган маслаҳат учрашувига кенгашига бевосита амалий тайёргарлик кўриш ишлари бошлаб берди. Ўша пайтдан буён ўтган давр ичида Коммунистик ва ишчи партияларнинг вакиллари мунтазам сурабди ишчи гуруҳи ва тайёргарлик комиссиясининг мажлисларида тўпланиб туришди. Улар ўртоқларча эркин вазиятда ўтган мунозара ва самимий фикрлаш олиш вақтида бўлажак кенгаш билан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама қилдилар. Шу фактнинг ўзиёқ жаҳон коммунистлари кенгаш ўтказилишини коммунистик ҳаракатнинг мақсад ва вазифаларига тамоман муносиб бўлган энг муҳим иш деб билганликларини ишбат қилди.

Агрессия қилиш, халқларни эзиш ва бостиришдан иборат империалистик сиёсатга қарши чиқаётган кучларнинг ҳамма жойда ва тўхтовсиз ўсиб, кучайиб бораётганлиги — жаҳондаги хозирги сиёсий вазиятга хос характерли ҳусусиятдир. Нега ўш милодионаб кишилар тинчлик, миллий мустақиллик, демократия ва социализм учун актив кураш олиб бориш байроғи остига тўпланишмоқдалар.

Антимпериалистик кучлар ўзларининг олжаноб, инсонпарварлик меъсадларига эришмоқ учун тобора кўп имкониятга эга бўлмоқдалар. Аммо империализмга қарши революцион ҳаракатлар учун хозирги даврда вужудга келтирилган янги имкониятларни рўёбога чиқариш йўлида аввало, ҳал қилувчи бир шарт бўлиши зарур. Бу шарт — империализмга қарши, демократия, социализм учун курашадиган барча кишиларнинг бирлигини мустаҳкамлашдан иборат.

Ушта асосий революцион куч-жаҳон коммунистик системаси, халқаро ишчилар синфи, миллий озодлик ҳаракати империализмга қарши кураш олиб бормоқда. Халқаро

ишчилар ҳаракатининг буюқ тарихий, ютуғи бўлган коммунистик система ана шу революцион курашнинг ҳал қилувчи кучи бўлиб келди ва шундай куч бўлиб қолаверади. Марксизм-ленинчилар жаҳон социализмининг позицияларини оғимшай ҳимоя қилиш ва мустаҳкамлаш, империализмга қарши, меҳнаткашларнинг тўб манфаатлари учун қатъий кураш олиб боришни ўзларининг интернационал бурчи деб билдилар.

Антимпериалистик кучларнинг ва, аввало, бу кучларнинг илгир отряди бўлиш коммунистик партияларнинг ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш хозирги кунининг энг муҳим проблемасидир. Барча мамлакатлардаги кўп миллионли меҳнаткашлар орасида коммунистлардан хозирги даврнинг ақтуал масалаларига жавоб кўймоқдалар. Марксизм-ленинизм каби жуда тўғри қарашга эга бўлган, сиёсий курашда ва буюқ революцион жангларга раҳбарлик қилишда беёқс тажриба тўплаган коммунистлар жаҳондаги вазиятга тўғри баҳо бераоладилар, империализмга ҳужум қилишнинг ҳақиқий йўллари белгилла бераоладилар.

Халқаро майдонда социализм фойдасига, ишчилар ҳаракати ва миллий озодлик ҳаракати фойдасига тарихий ўзгаришлар босиб бўлмоқда. Хозирги замоннинг барча революцион кучлари умумий душманга қарши курашда маҳкам жипислашиб ҳаракат қилсалар, бу силжилар ҳам шунчалик кенгайиб боради.

Пролетар интернационализм — халқларнинг антимпериалистик фронти учун курашда коммунистларнинг қудратли қуроли бўлиб келди ва шундай қурул бўлиб қолмоқда. Коммунистлар кўп мамлакатларнинг халқларини буржуазия устидан талаб қозонишга бошлаб бораоладилар, кенитализм ҳали ҳукмронлик қилаётган мамлакатларда пролетариат коммунистларнинг раҳбарлигида қатъий кураш олиб бориб, тобора янги позицияларни сиёсий душман қўлидан тортиб олаётган экан, бунга кўп жиҳатдан сабаб шунки революцион ишчилар ҳаракати интернационал пролетар бирдмдлигини кучини халқаро империализм кучига қарама-қарши қўймоқда.

Пролетар интернационализм ишига садоқат хозирги жаҳоннинг турли-туманининг бирор шаклда назар-писанд қилинмаслигида асос далолат бермайдиган, жаҳоннинг турли-туманидаги халқларнинг бирдмдлигини ҳал этишга паларташ ёрдам бериши талаб қилмайдиган. Марксизм-ленинчилар ҳар бир қардош партиянинг мустақиллиги, ҳуқуқий тенглиги, суверен ҳуқуқларига қатъий риоя қилинган ҳолда халқаро коммунистик ҳаракатга ўзаро муносабатларнинг энг муҳим нуқраси сифатида пролетар, социалистик интернационализмнинг тобора кўпроқ қарор толиришини ўз асоси, деб билдилар. Ана шу принципларнинг ўзини уйғунлашув интернационал куч бўлиш коммунистик ҳаракат жипислиги ва бирдмдлигининг мустаҳкам асоси эга бўлишини таъминлайди.

Коммунистик ва ишчи партияларнинг янги халқаро кенгашига тайёргарлик бу принципларни янада ривожлантиришга ёрдам беради. Ана шу тайёргарлик ишлари қардош партиялар ўртасидаги ўзаро муносабатлар нормаларини янги конкрет мазмун билан бойитди. Империализмга қарши курашга доир ақтуал проблемаларнинг ҳамма жойда муҳокама қилиниши Коммунистик ва ишчи партияларнинг жипислаштириш ишига хизмат қилади. Қардош партияларнинг коллектив учрашувлари улардан ҳар бирининг муштарак проблемаларини янада чиқаришга ўз хиссасини қўқишлари учун имконият яратиб беради.

Будапештда ва Москвада қилинган ишларнинг ҳаммаси

шунинг исбот этдики, Коммунистик партияларнинг биргаликда сарфлаётган куч-тайратлари бутун ҳаракат олдида турган кўп масалалар юзасидан муштарак нуқтан-назарини ишлаб чиқиш учун муваффақиятли йўл очиб беради. Кенгаш учун тайёрланган ҳужжатларнинг лойиҳалари коллектив иш самарасидир. Жаҳондаги неча ўнлаб Коммунистик ва ишчи партияларнинг тўплаган тажрибаси бу лойиҳаларда ўз ифодасини топиқмоқда.

Хозирги вақтда жаҳон коммунистик ҳаракатида қи-йишчилар бирлиги ҳеч кимга сир эмас. Аммо бўлажак кенгашига тайёргарликнинг бориши бирлишга астойдил иш-тишлиш мавжуд экан, ҳақиқатан қилиш учун яхши ният билан иш қўрилар экан, энг мураккаб масалаларни ҳам ҳал этиш йўлини топиш мумкин эканлигини кўрсатади. Коммунистик партиялар, жаҳон революцион ҳаракати барча отрядлари манфаатларининг объектив бирлиги ихтилоф ва келишмовчиликларни вужудга келтирган омиллардан кўра кудратлироқдир.

Тайёргарлик кенгаш коммунистик сафларининг бирлигига эришишда катта роль ўйнаши керак. Кенгаш халқ орасининг ҳаётини манфаатлари коммунистик сафларининг бирлигини фойда қозониб, Социал тартиқий кучлари билан империалистик реакция кучлари ўртасидаги кураш тобора кескин тус олмақда.

АҚШнинг Вьетнамга қарши давом эттириётган ҳарбий агрессияси империализмнинг ўз ҳоқин-ироғасини бошқа халқларга мажбуран қабул қилдириш йўлидаги ўз уринишларида ҳар қандай жиноятни қилишдан қайтмаслигини жуда яққол исботлаб беради.

Империализм хануз барча халқларнинг хатарли душ-мани бўлиб қолмоқда. Жаҳон коммунистик системаси, халқаро ишчилар синфи, миллий озодлик ҳаракатининг бирлигида ҳаракат қилиш империалистик агрессорларни жойлашиб қўйишга, уларнинг ёвузликларини тўхтатишга қодир кучдир. Марксизм-ленинчилар Коммунистик ва ишчи партияларнинг бўлажак кенгашининг империализмга қарши ишда актив, амалий курашга халқ орасини сафарбар қилиш ишидида катта қадам бўлади, деб ҳисоблайдилар.

Коммунистик сафларнинг бирлиги сари илгилги куча-йиб бормоқда. Бошқа қардош партияларнинг коммунист-ларга кенгаш Совет Иттифоқи коммунистлари ҳам халқаро кенгаш ана шу тендецияни янада кўпроқ мустаҳкамла-шига, бутун халқаро коммунистик ҳаракат ва озодлик ҳа-ракати учун, империализмга қарши кураш учун жуда катта аҳамият касб этишига астойдил ишондилар.

Янги кенгашига тайёргарлик соҳасидаги иш ўзининг ёнги турғулловчи босқичига кирди. Марксизм-ленинчилар кенгашига қатъий йўлни муваффақиятли сурабди босиб ўтишга қатъий қарор бордилар.

Кенгашига тайёргарлик иш соҳасида, планетамиз-да коммунистик, ишчилар, барча меҳнаткашлар уз-дуг Ленин туғилган кунининг 100 йиллигини кутиб олишга ҳо-зирлик қўриётган бир вазиятда тугалламоқда. Бу — жа-ҳондаги барча коммунистлар, барча халқлар учун шонли санадир. Ленин юбилейининг байрам қилиниши В. И. Ле-нин ўзининг бутун ҳаётини бағишлаган ишчи олга бости-риш учун қудратли босма бўлади.

В. И. Ленин тарбиялаб ўстирган Совет Иттифоқи Ко-ммунистик партияси тинчлик, демократия, миллий муста-қиллик, социализм ва коммунизм ишини янада мустаҳ-камлаш манфаатларини қўзғаб, коммунистларнинг ва им-периализмга ҳамда реакцияга қарши курашувчи барча кучларнинг жипислигини мустаҳкамлаш учун қўлдан кел-ган ҳамма чораларни қўрди.

(«ПРАВДА» газетасининг 28 мартдаги бош мақоласи).

Калинин районидagi экинчилар қўзғати тайёрлаш ахши кетаяпти. Суратда: телица хўжа-лигининг бригадари Асом Хидоятлов ва Мақтуба Тўхтаева кўчалар-ни кўздан кечирмоқдалар. А. Абдиль фотоси.

МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТ- ЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Кеча меҳнаткашлар депутат-лари Тошкент област Совети-нини XII чакриқ I сессияси бўлиб ўтди.

Сессия меҳнаткашлар депу-татлари Тошкент област Совети-нинг икромия комитетини туз-ди. Область Совети ик-ромия комитетининг раиси қилиб депутат Э. Т. Шайхон сайланди. Область Совети икромия коми-тети раисининг биринчи ўринбо-сарлиги депутат С. Т. Юсуп-лов, раис ўринбосарлари қилиб депутат Қ. А. Ахмедов, Н. И. Белоусов ва С. А. Раҳмат-хўжаева, икромия комитет сек-ретари қилиб депутат М. И. Өзгембердиев, икромия комитет аъзолари қилиб депутатлар М. А. Абдуразақов, Б. А. Ара-келия, В. И. Бондаренко, А. А. Валиев, М. М. Мирзаев, Т. Тур-далиев, М. Шорамедова, М. Ш. Шералиев, Я. К. Элчибеков ўртоқлар сайландилар.

Сессия шу билан бирга XII чакриқ област Совети депу-татлари номзодлар билан уч-рашув пайтида сайловчилар то-монидан берилган нақазларнинг бажарилишини муҳокама қил-ди. Бу масала юзасидан об-ласть икромия комитетининг раи-си Э. Т. Шайхон доклад қилди.

Шу йил 16 мартда маҳал-лий Советларга бўлиб ўтган сайловлар, — деди ўртоқ Шай-хов, — аjoyиб бир даврда — прогрессив инсоният В. И. Ле-нин туғилган кунининг 100 йиллигини кутиб олишга тайёргар-лик қўриётган бир даврда ўтди. Сайловчилар ўз номзодлар-ни билан учрашув пайтларида Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг сиёсатини оғим-шай амалга ошириш билан бир-га, коммунизмнинг моддий тех-ника базасини яратиш учун курашини, беш йиллигининг сўн-ги топириларини муваф-фақиятли адо этиш учун бу-тун кучларини сарфлаш, аҳо-лига маданий-маиший хизмат қўриатишни яхшилаш, шу-нингдек Советлар фаолиятида жамоатчилик қитириқини кен-гирок ривожлантириш билан бо-ғлиқ бўлган нақазлар топи-ришди.

Маҳаллий Советлар сийло-вига тайёргарлик қўриётган пайтда сайловчилар номзодлар билан 10.887 марта учрашди-лар. Бу учрашувларда улар халқ ҳўжалигининг ҳамма тар-моқларига тааллуқли ва фойда-ли компет тақлифларни, та-қдирларини ўртага ташла-ди. Тошкент област Совети депутатлигига номзодларга 836 та нақаз берилди. Бу-ларнича касалхоналар, ма-ктаблар, болалар муассасалари, дорихоналар ва савдо магази-нлари очил ва фойдаланишга топиришди. мавжуд магазин ва касалхоналарни замонавий янги тухина билан жиҳозлаш каби муҳим ҳаётини масалалар бор. Бу нақазлардан бир қисми те-гишли министрликларга, идора-ларга, район икромия комитетла-рига қўриб чиқилди. ўрганиш, ана шу нақазларни амалга оши-риш учун бутун резервлари, маблагларини қисбига олиб чи-қиш топирилади.

Бу нақазларнинг муваффа-қиятли бажарилиш шартларидан бири, — деб уқтириб ўтди ўртоқ Шайхов, — икромия ко-митетларнинг ташкилотчилиги-га, имкониятлардан умумий фой-далана билишига, топириқлар-нинг бажарилиши устидан кон-трол қилиб боришга, шунинг-дек меҳнаткашларнинг талаб-ларини амалга оширишга депу-татларнинг актив қатнашишларига боғлиқ.

Сессияда муҳокама қилинган бу масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

ЮБИЛЯРГА ТАБРИК

«Экономика и жизнь» журна-ли чакра бошлаганига 50 йил бўлди. Бу воқеага бағишлаб 28 мартда Тошкентда тантанали ийгилиш ўт-казилди.

Ийгилишини Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. К. Зиёдуллаев ки-риш нутқи билан очди. Республи-ка Олий Совети Президиуми раи-сининг ўринбосари А. С. Абдиль-жон журналистикага Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми-нинг Фахрий ёрлигини топириди.

Журнал коллективни босиб ўтган иккунчи йўл ҳақида журналининг бош редактори Н. П. Ковнев га-пирди.

Турли ташкилотлар вакиллари, қардош республикалардан келган меҳмонлар юбилейни табриқлаб, самимий истаклар билдирдилар.

Тантанали йиғилишда Ўзбекис-тон Компартияси Марказий Коми-тетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов ва республиканинг бош-ча раҳбар ходимлари қатнашди-лар.

СУВ РАВОН ОҚАДИ

Оржоникиде районидagi «Дурмон» совхозининг ишчи-лари кўламини ишларни жадал-лик билан амалга оширмоқда-лар. Айниқса, ариқ-зовурларни тозалаш намунали йўлга қўйил-ди. Ирригация шўхобчаларини тозалашда ишчи кучларидан ва техникадан моҳирлик билан фойдаланилди. Қисқа вақт ичи-да 1200 ўрнига 6200 кубометр ҳажмдаги ирригация шўхобча-ларини тозаланиб бўлиди. Энди-дан ишчилар ҳўжаликларида ариқ-зовурларни тозалашмоқда. Қ. ИҶДОШЕВ.

ОЛМАЛИҚ химия заводи бунёдкорлари қурилмиш суъратини тобора тезлаштирмоқдалар. Улар графика қатъий риоя қилиш учун курашиб, белгиланган участкаларни ўз вақтида қўлдан чиқаришга иштирокчилар. Юзлаб бунёдкорлар пилант корхонада муддатда фойдаланишга топириш учун ўзаро муносабатини кўп сайин кучайтиришмоқда. У. Маҳмадов (чапда), А. Борзих, А. Рязанов, В. Нидин, М. Хабибуллин ўртоқлар экстракция цехи қуришида зўр тайрат-шижоат қўриятмоқдалар. А. Палехов фотоси.

ЛЕНИН ҲАҚИДА ХОТИРАЛАР

Н. К. КРУПСКАЯ

Ўзининг бутун аламини сочиб, изоҳлар ёзибди. Вера Ивановнага қайтариб берди. Владимир Ильич уни кўрача, ҳуноби чиқиб, бегоҳат бўлиб кетди.

Бу шайга келиб, бундан кейин «Искра» астойдил иш олиб бора, унинг таъсири тобора асётган эди. Съездаги партия Программаси таъбирлариди. Уни муҳома қилмоқ учун Мюнхенга Плеханов ва Ансельрод келишди. Плеханов Программанинг Ленин томонидан ёзилган ҳолати муҳома қилишнинг айрим жойларига ҳужум қилди. Вера Ивановна (Засулич—тарх), Ленин фикрининг баъзи жойларига қўшилганда ҳам Плехановнинг фикрини ҳам бошдан-охи маъну деб ҳисоблагани йўқ. Ансельрод ҳам баъзи масалаларда Ленинни қувватлади. Маклис жу-да оғир ўтди. Вера Ивановна Плехановга эътироз билдиришдан бўлган эди, у эса инер-вақоли бир қи-бала, кўнларини чалштириб, шундай хўрайдики, Вера Ивано-вна бутунлай ўзини йўқотиб қўлди. Ниҳоят овозга қўйишга тўғри кел-ди. Овозга қўйиш олдидан муҳома масала бўлиб Ленин билан ҳам-фикр бўлган Ансельрод боши ор-ретиғани ва айланиб келишини айтди...

Владимир Ильич Плехановнинг ҳар бир аҳархадисини ўзига го-ятда оғир олар, кечаси билан ух-ламай чиқар, асвийлариди. Плеханов бўлса жаҳл қилар, қовоқла-рини осилтирди. Плеханов Владимир Ильичнинг «Заря»нинг тўртинчи сонига ёзган мақоласини ўқиб чиқар, ҳошияга

ларнинг юзидан, тўда-тўда бўлиб юрган одамлардан шундоққина кў-риниб турарди...

ЛОНДОНДАГИ ҲАЁТ 1902—1903 йиллар

Лондонга, 1902 йилнинг апрели-да етиб бордик.

Лондон Ўзининг бутун улугвор-лиги билан бизни хайратлантириб қўлди. Кейдан кўнмизданок Вла-димир Ильичнинг хечаси очилиб кетди, у вақтинча Плехановни ҳам, редакциядаги келишмовчи-ликни ҳам унутиб, капитализм дунёсининг маю шу истеҳкомини қўнқиб томоша қила бошладик...

Ильич жонли Лондонга ўрғанади. У оминбоз (киракан) извош — тарх)нинг энг тепасига чиқиб олиб, узоқ шаҳар айланишини ях-ши кўради. Бу улкан савдо шаҳ-ридаги ҳаракат унга ёқарди. Кўн-қиб даракларга бурканган муҳа-шим импортерлар савлат тўқнаб, фа-кат бир отли извошлар юра ола-рини оёқини хибонлар... улар-нинг шундоқ ёғинасидаки Лондон-нинг илчи халқи яшайдиган, ўр-тида ҳамма кир осиб қўйилди-ган, энг тағида рангпар болалар ўрмаланиб юрадиган ифлос, тор кўчалар четада қоларди. Биз ундай жойларга пиёда борардик, боилк ва қашқоқликнинг бу анчалк ман-зарасини кўзатар экан, Ильич тинчларини тикирлабди.

«Two nations» («Икки мил-лат») деб қўларди.

Владимир Ильични ишчилар давраси ҳамма ўзига тортарди. У бундай ҳолда қарда бўлса, ҳам, чарчаган ишчилар ҳам ол-тин шаҳар атрофига — сайга чи-қиб, майсалар устида соатлаб чў-зилди ётишганида, майхона ёни қишлоқхонада, дарҳол қўш-либ кетарди. Лондонда қишлоқ-хонадан иборат, тўппа-тўғри кўча-дан кирилади. Ўтиришга ўриниди ҳам йўқ, фақат тик туриб ўқишга жой, ёғочларга ёпиштирилган

газеталар бор. Қишлоқхонага кир-ган киши газетани олади-да, ўқиб бўлса, яна жойига олиб қўяди. Ильич кейинчалик шунча қишлоқ-хоналарни бизда ҳам ҳамма ерда очмоқчи эди. У халқ ресторана-сига, черковга борарди, Англия черковларида тоат-нобатдан сўнг оладди бирор доклади ўқиларди, сўнгра мунозара бошланади. Олдин ишчилар сўзга чиқадиган бундай мунозараларни Ильич айниқса ях-ши кўради. Газеталардан у хил-ват қаварчаларда бўладиган илчи-ларнинг мақсаслари, тўғрисидаги ўзлонинг ахтарарди, чунки бундай мажлислар таъна-сиз лидерлар-сиз ўтарди, унда, ҳозирги ибора билан айтганда, дастоҳ ёнidan белган ишчилар қатнашар эдилар. Мажлис олдига қандайдир бирор масалани, айтганки, бог-шаҳарлар лойиҳасини муҳома қилишга бағишларди. Ильич ҳаммасини диққат билан тинглаб бўлган, ҳу-шо билан дерди: «Социализм ана шу тариқа етилди! Докладчи беъзаман нарсаларни гапириб қўяди-да, иш-чи дарҳол сўзга чиқиб, ҳамма нарсани остин-устин қилиб юра-ди, капитализм тўзунинг бутун моҳиятини очиб ташлайди». Ҳеч нимани писанд қилмай ўз синфий инстинктини сақлаб қолган олдин

инглиз илчисига Ильич ҳаммаи ишонч билан қарарди.

Англия социал-демократининг ту-риш-турмушини биз яхши билмас-дик. Инглизлар — одамони, илчи-мас халқ. Мухожирликда юрган шўринг кўнур рус айлаларига ҳам қандайдир содда бир тааж-жуб билан қарашарди. Тахтарев-лариникида учрашганимизда бир инглиз социал-демократи менга шундай савол бергани ёдимда: «Наҳотки Сиз қамоқда ўтирган бўлсангиз? Бордию, меннинг хоти-рини қамаб қўйишга, билмадик, нималар қилган бўлардик! Менинг хотинимни-я!» Мешчанлигининг кучли таъсирини биз қаварчаларда кўнаниб — илчи оиласида, шу-нингдек, билар билан ўзаро дар-аланиб турардики, инглизларда кўп бор кузатганимиз. Худди ана шу ерда меншанлиқдан иборат ин-глиз ҳаётининг ниҳонсиз бутун қи-бихлиларини кўрган эдик.

Одатимизга қўя шаҳар чекка-ларида ҳам кўп айланиб юрардик. Кўнаниб Prime Rose Hill деб юрғирилган жойга борардик. Бу сайр бизга жуда арзонта — олти пенсга тушарди. Тепалиқдан гира-шира туман ичидан бутун Лондон кўришиб турарди. Бу ердан нари-роққа, табиат қучоғига — болар ва кўн-қиб кўнлар ичарисига пиё-да борар эдик. Prime Rose Hill да сайр қилишни яхши кўри-шимизга яна бир сабаб шунки, Консерватория жойида Маркс ўша ерга яқинроқ жойида Маркс дафни этилган қабристонда жуда яхши жойлашиб олди. Ўша пайт-ларда Лондонда ҳеч қанақа ҳуж-иат суриштирилмасди, хоҳлаган

фамилияни ёздириб қўйиш мумкин эди.

Биз Ўзинини Рихтерлар деб ёздирдик. Бунинг катта қўнани-ли шунда эдики, инглизлар барча хорижийларни юнга қараб немис деб билларди, уйимиз бекаси ҳам бизни ҳаммаи немис ҳисоблаб юрарди.

Тезда Мартов ва Вера Ивановна ҳам етиб келишди-да, Алексеев билан биргаликда бизга яқинроқ бўлган европача уйларида бирга ўрнашдилар. Владимир Ильич дар-инов Британия музейига ишта жой-лашиб олди.

У олдига ишта тонг-сахарлаб жўнаб қоларди, эрталаб меннинг ол-динда Мартов келарди. Иккинчи почтани қараб чиқар ва муҳома қилардик. Шундай қилиб, Вла-димир Ильич тўрбадангидан чар-чатадиган бу ишдан осол бўлди.

Плеханов билан бўлган конф-ликт қартугур тўхтади. Владимир Ильич онаси ва Анна Ильични-нинг кўриш, улар билан деғиз бў-лида яшаш учун бир ойда Британ-ияга кетди. Деғизини, унинг доимий сержаракатию поёнсиз келгилгини жуда севарди, деғиз бўлида дам олларди...

Лондонга, бизнинг олдимизга тезда одамлар кела бошладик. Ин-на Сидорович — Димка келди, ке-йин кўп ўтмай Россияга кетиб қолди. Акиси Пётр Гермогенович ҳам келди. Владимир Ильичнинг ташаббуси билан унга Матрена деб о-қ қўйилганди. Бундан олдин у қамоқда кўп бўлган эди. Қамоқдан бўлганча, отабини исқариб бўлиб қолди. У ўзини паспортларни ювиш соҳасида етун мутахассис

деб ҳисобларди. Чунки, паспорт-ларни ювиш туришга тўғри келар-ди-да. Бизни вақтларда комму-низмда барча столларнинг оёғи осмондан бўлиб қоларди, улар ювилаётган паспортларни прес-с-лашга хизмат қиларди. Бизнинг ўша вақтдаги барча конспира-циямизнинг ўзи каби бу техника ҳам жуда ибтидоий эди. Ҳозир Россия билан олиб борилган ёзи-маларни қайта ўқиб ўтириб, ўша пайтдаги конспирациянинг ўта содда бўлганига ҳайрон қол-сан, киши. Дастрбмол (паспорт), пашириллаётган пиво, иссиқ мўна (аширин) адабидилар) тўғрисидаги ҳамма халлар, шаҳарларга қўй-илган исам номлар, яъни бош ҳар-фига қараб қўйилган отлар (Оле-са — Осиш, Тверь — Терентий, Полтава — Петя, Псков — Паша ва ҳоказолар), эркаклар исмининг аёлларини, аёллар исмининг эркак-ларини билан алмаштириб айтиш-лар — барчаси шу қадар аниқ эдики, худди қара мотга тикла-ган оқ илдан бўлиб турарди. Ўша пайтда булар учнаин олдин на-рса бўлиб туюлмади, ҳарқалай, илчининг адаштиришга маънун да-ржада ёрдам берарди. Дастлабки вақтларда илчолардан у қадар кўп эмасди, кейинчалик кўнаиб ке-тишди. Одамларимизнинг ҳаммаси ишчилар кишилар бўлиб, бир-би-рини яхши билардики, Россияда «Искра» агентлари ишлаб турган эди, уларга хориждан адабидилар — «Искра», «Заря», брошюралар етказиб туриларди. Агентлар «Искра» асарларини ялпирин бос-маҳоналарда қайта нашр этиш тў-ғрисида қайғурардилар, бу асарлар-ни комитетларга тарқатиларди, Россияда олиб борилган ҳамма ялпирин ишлардан ҳабардор қилиб турин учун «Искра»га корреспо-нденциялар юборишар, газета учун пул йиғишарди.

(Давоми бор).

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА УРУҒЛИК ЧИГИТ САРА БЎЛСИН

Қолқозилар ва совхоз илчи-лари об-вах қишқилчиларини мардонаворлик билан еғиб, да-ла ишларини қучайтириб юбор-дилар. Қўнчалик хўжаликларда техника ва бошқа воситалар экинга шай қилиб қўйилди. Ҳозирги кунда ариқ-зовулар тўзалаиб, далага қўлаб маҳал-лий ва минерал ўғитлар ташиб чиқаришмоқда.

Пахтадан мўл ҳосил етишти-риш уруғлик чигитини сифати-га ҳам боғлиқ. Бу соҳада об-ластдаги пахта заводлари қан-дай тадбирларни қўйишмоқда? Уларга уруғлик чигитини тайёр-лаш ишлари яхши йўлга қўйил-ганими?

Халқ назоратчилари ачинада ана шу масала билан ҳам қи-зичдилар. Текширишчи шу на-рса маълум бўлдики, областдаги қўнчалик заводларда уруғлик чигитини тўзалаб, дориллаш ва тай-ёрлаш ҳамда қолқоз ва совхоз-ларга юнатиш ишлари қоничар-сиз бораётди. Бу соҳада белги-ланган план бажарилмасдан қол-моқда.

Шунингдек, бошқа област-лардан олиб келинган, оқим бўлган уруғлик чигитларини ҳозиргача деярли ярини ташил-ди.

Пахта тўзалаш заводларидан чигитини дориллайдиган деҳалар-нинг кўчилигида иш бир сме-нада тақсид этилган. Тошкент пахта заводида эса мавжуд икки деҳадан ағтириш ишлар тўзалаб қилибди. Ана шунинг учун ҳам уруғлик чигитини дориллаш то-пширини бажарилмапти.

Искент пахта заводида ҳам чигит дориллайдиган иккинчи а-гредитинг ишига туширилган таъмин этилмаган. Окқўрғон рай-онларидан пахта заводларида уруғлик чигитини тайёрлаш иш-лари қоничарсиз аҳволдадир.

Шунинг алоҳида қайд қилиш керакики, акмалдаги уруғлик чигитларнинг кўп қисми завод-лардан нормадагидан ортқ хол-да шикастлантирилган ҳолда чи-қарилмоқда. Бу соҳада, айниқ-са, Тошкент пахта тўзалаш за-водида аҳвол чатоқ. Окқўрғон пахта тўзалаш заводида ҳам тайёрланаётган уруғларнинг си-фати талабга жавоб бермайди.

Халқ назоратчилари томон-дан аниқланган бу камчили-ларни теъда бартараф қилиш юзасидан зарур тадбирлар бел-гиланди. Ўртасарой пахта пун-ктида чигит дориллайдиган қў-нчаллик деҳа ишта туширилди. Муротли пахта пунктида ҳам қўнчаллик агрегат ўрнатилди.

ХАЛҚ КОНТРОЛИГА ПАРТИЯ РАХБАРЛИГИ

Халқ контроли органлари ўзининг бутун фаолияти билан совет кишиларига ўз мамлака-тининг ҳўжайини ҳиссини, жа-миятнинг бутун иши учун ҳар бир кишининг юксак масъули-яти ҳиссини қамол топтиришга даъват этилгандилар. Халқ контроли органларининг янги Низомида бу вазифа алоҳида бўрттириб қўрилган. Низо-мда партия XXII съезди қарор-лари ва КПСС Программаси асосида контролда ленинча принциплари тўла амал қилиш лозимлиги ўтирилган.

Кўнбишев район халқ контро-ли органлари кеңг меҳнатшар-лар оммасига талиган ҳолда ўз экималарига юкланган вазифа-ни муваффақиятли адо этипти. Халқ назоратчилари теъмакор-лик учун бошланган кўннинг олдини сафарида бермоқда-лар. Улар тайрати билан 1968 йилда 353 миң сўмлик самара кўрилди. Резервардан нуумли фойдаланиш, маҳсулот сифати-ни яхшилаш, хўнасизликка бар-ҳам бериш, социалистик мулк-ни кўз қорачида сақлаш учун курашда маҳаллий партия, совет ва комсомол ташкилотла-рига яқиндан ёрдам бермоқда-лар.

Район партия комитети халқ контроли гуруҳларини ва постла-ри фаолиятини жонлантириш, назоратчиларни ўқитиш ва тар-биялаш борасида муҳим тадбир-ларни кўрмоқда.

Ҳозирги пайтда район корхо-налари ва қурилишлариди, таш-килотлари ва маюсасалариди 375 халқ контроли гуруҳлари ва

пости ишлаг турибди. Улар са-фига 3 миңдан ортқ халқ на-зоратчиларни бирлаштирган. Гуруҳа ва постлар фаолияти район партия комитети, бошлан-ғир партия ташкилотлари йиғи-лишларида ва бюрократла вақ-ти-вақти билан муҳома қилиб боришмоқда.

Ўтган икки йил давомида «Ташавтомаш» заводи халқ контроли гуруҳларининг комп-лекс ҳисоботи икки марта муҳо-ма қилинди. 6-қурилиш трес-ти, «Гастроном» республика конгресси, ТИИМСХ — халқ контроли гуруҳлари ҳам ком-итет олдида бир неча бор ҳи-соб берганлар.

Район халқ контроли комитети ўз йиғилишларини мунтазам равишда ўтказиб борапти. Иш-плаларини тузишда партия ташкилотлари, комитет аъзо-лари ва халқ назоратчилари-нинг тақлифларига тўла амал қилаяпти.

Комитет текширувлар ўтна-шига алоҳида тайёргарлик қў-ради. Ҳар бир текширувга ўша соҳани яхши биладиган мута-хассислар, ишлаб чиқариш но-зоратчилар ташкил этилди. Бу тадбир текшириладиган объект фаолиятини чуқур ўрганиш ва ҳар томонлама аналлиз қилиш, йўл қўйилган камчиликлар-ни қисқа муддат ичида бартар-аф этиш имконини яратяпти.

Айниқса, комитетнинг штат-сиз бўлимлари текширувлар ўр-казишда алоҳида фаолият кўр-сатмоқдалар. Бўлимларнинг ай-римлари йил давомида 60 мар-та текширув ўтказдилар. Айни

пайтда назоратчилар камчилик-ларнинг олдини олиб қолшга, нуқсонлар туғдирувчи шароит-ларни ўзгартиришга эришмоқда-лар. Комитетнинг саноат, қури-лиш, савдо ва умумий оватла-рини бўлимлари фаолияти ало-ҳида мақтовга лойиқдир.

Яқинда бўлиб ўтган Кўнби-шев район партия комитетининг навбатдаги пленуми кун тарти-бига биринчи марта «Район халқ контроли комитети раисининг ҳисоботи» қўйилди.

Комитет раиси А. Мухаме-далиев ўз докладыда район на-зоратчиларни олиб бораётган ишлар ҳақида батафсил сўзлаб берди. У иккунчи ишлар билан бир қаторда гуруҳа ва постлар фаолиятида йўл қўйилган камчиликлар устида ҳам алоҳи-да тўхтади.

103-автомобил базаси, 2-ти-кув фабрикаси, ошхоналар трес-ти, 4-қурилиш трестининг бир-қатор бошқармалари халқ кон-троли гуруҳларига етарлича ак-тивлик кўрсатмаптилар. Мар-мар заводи, «Новинка» ателье-си, «Главпочтамп», 20-ЖОК на-зоратчилари сўнгги йилларда бирор марта ҳам рейд би тек-ширув ўтказганлар йўқ. Назо-ратчиларнинг сўз ҳаракати тў-ғрисида айрим унмаскаларда иш-лаб чиқариш топтиришлари ба-жарилмай қояпти.

Докладчи 4-қурилиш трес-тининг, айниқса, тақид қилди. Трест қурувчилари туристлар уйи, генетика институти, ётоқ-хона, бир қатор турар-жойлар қурилишини тўрт-беш йилдан бери қўнб келмоқдалар. Қу-

рилиш плалларининг бажариш-маслиги туфайли биргига 1968 йилда 1 миллион сўмдан кўп-роқ зиеб қўрилди.

Доклад бўйича бошланган музокараларда сўзга чиққан 4-трест халқ контроли гуруҳаси-нинг раиси М. Қутаманов, рай-ишчечторг директори З. Ҳуса-нов, 27-поликлиника бош врач В. Келесева, район партия комитетининг биринчи секретари И. Турсуев томонидан бошқа ўртоқлар халқ контроли коми-тети фаолиятини атрофчида муҳома қилдилар.

Бундан бўён гуруҳа ва пост-ларга партиянинг рахбарлиқни тағин ҳам тақомиллаштира бо-риш, улар аътиборини банарил-майтган ваазифаларга қаратиш лозим. Халқ контроли комитети «Камилланувчи гуруҳа ак-тивларини янада қўнайтириш, гуруҳа ва постларни мустаҳкам-лаш, ташкилотчилиги қобилияти-га эға бўлган билимдон кадр-ларни бу соҳага қўнроқ жалб этишга алоҳида эътибор бериш керак.

Назоратчилар амалга ошира-ётган тадбирлардан ҳамма ҳа-бардор бўлиб туриши керак. Бунинг учун деъорий газеталар, маҳаллий радио ва бошқа во-ситалардан янада кеңроқ фой-даланиш талаб этилади.

Пленумда республика Халқ контроли комитети раисининг ўринбосари С. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Пленумда муҳома қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Ж. НОСИРОВ.

МЕҲНАТ ЭСТАФЕТАСИ

Ленин райониданги 18 илгор корхона коллективни пролетари-нинг улуг доҳийси В. И. Ленин туғилган кунинг 100 йиллигига бағишлаган Меҳнат эстафетасининг голиб бўлиш учун ўзаро муСОБАҚАЛАШМОҚДА.

Ўтган пайшанба кунин «Қизил тоғ» фирмаси клубига икки корхона — Октябрь 50 йилли-ги номли 2-автомобил заводи ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ўзлашган напшриётнинг илгор илчи ва хизматчилари ўтиландилар.

Автомобил заводи партия ташкилотининг секретари В. Викторов йиғилишда қисқача кириш нутқи билан очиб, сўнги завод директори А. Ильоневич улуз доҳийси В. И. Ленин ту-ғилган кунинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун эстафета давомида коллективни қўлга киритган ютуқлари ҳақида тўхталиб, Ўзлашган напшриёт коллективига эсдалик совғалари топишди.

Ўзлашган напшриёт директо-

ри И. Шогуломов авторемонт заводи коллективини эстафета-нинг биринчи босқичида эриш-ган муваффақиятлари билан табриклади ва ремонтчилар ва-килларига эсдалик совғалари топишди.

МуСОБАҚА жоюиси раиси Ленин район партия комитети-нинг секретари Е. Мельникова шарафли эстафетада қатнашаёт-ган бу икки коллективнинг ютуқ-лари ҳақида гапирди. У фахрли «Меҳнат дафтар»ни полиграфчилар коллективига тантанали суратда топишди.

Меҳнат эстафетаси Ленин туғилган кунинг 100 йиллиги кунда — 1970 йил 22 апрел-да қўнланади. Голиб чиққан коллектив Ленин район «Хур-мат тахтаси»га ёзилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ўзлашган напшриёт коллективни меҳнат эстафетасини шу йил 22 апрел кунини Ўзлашган авиация бўли-масига топишди.

Х. ЮНУСОВ.

мида камн билан 150 миң сўм-да давлат маблағини теъаб қилиш имконини берувчи тақ-лифлар амалга оширишга, корхонадаги ҳар беш ишчилар-нинг раионализаторлар сафига бўлишга аришшга аҳд қилишган.

Ишлаб чиқариш новаторлари ана шу вазданнинг устидан чи-қиб учун иланишини қуандан-қуна қучайтирмоқдалар. Ўтган икки ой мобайнида 45 тақлиф билан чиқилди. Ҳозир ана шу тақлифларни синаб қўриш ва жорий қилиш учун тайёргарлик кўрилмоқда. Бу корхона тинби-тинчмасларининг зиммаларига олган мажбуриятларини муваф-фақиятли бажариш йўлидан биринчи қадамларидир.

З. АХТЯМОВА.

ЯНА БИР ЯНГИ ШИФОХОНА

Бу ер «Қаймонбозор» деб юрғирилган. Ўзлашган авиация маркази бўлган эди. Ўзлашган унинг ўрнида қўнқатилган уйл-лар иборат «Марказ-4» кварта-ли қад кўтарди.

Яқинда бу ерда 3 қаватли ши-намо бино қуриб битказилди. Киров район солиқни саклаш бўлимига қарашли янги ташкил этилган 31-поликлиника шу би-нода жойлашди.

Беморларни даволаш учун бу ерда барча қулайликлар мав-жуд. Ўндай ортқ даволаш ка-бинетлари бор. Уларнинг ҳар бири лабораторияга эга.

Урология бўлимига кирдик. Врач Мария Левитанус бемор болани махсус аппаратлар ер-да мида касаллик даражасини аниқлайпти. Ярим асрирди, тажрибакор врач — республи-камизда урология бўйича иш-лаб келмоқда. Бу боралда кўн-лаб қўнчалликлар ишлардан ил-чимий ишлар ётган. Ўйлаб мута-хассис врачлар етиштирган. Ху-нуматизм бу оташ қабл эга-сининг солиқини саклашданги хизматларини юксак тақдирлаб, уни Ленин ордени билан муко-фотлаган.

Қўнчи хонада тиш кабинети жойлашди. — Ишчи бошлаб юбордик. — дейди тиш врач Толин ана Самунов. — Кўнига 20 га яқин беморни қабул қилишми. Мах-сус аппарат, дори-дармонлар билан тўла таъминланди, шар-оитимиз яхши.

Поликлиникада ҳамма касал-ликлар бўйича бўлилар тақ-тил этилган. Ўнда бош тақимба-га эга бўлган шифохоналар ил-ламоқда. Бош терапевт Анна Ильична Шестева, врачлардан Наюба Илсоева, Қиара Бог-дасарова, Евгения Волошина, Цицилия Зигина хирург, Раиса Чернышова терапия соҳасида кўп йилдан бери хизмат қи-лмоқдалар.

— Горькийлик бунёдкорлар-га катта раҳмат, — дейди по-ликлиниканинг бош врач Абди-гани Мавлонов. — Ҳозир кор-поралар, хоналарда бўлиб, Бирота нуқсон топмадик.

— Яқин келаяканда поликли-никани марказлаштириш ния-тидир. — дейди Киров район солиқни саклаш бўлими бош-лиги Малик Азизов. — Районимиз бўйича ишлабган тажрибакор мутахассис врачларини шу ерга ишта жалб этишим. Оғир касал-ликка қалинган беморлар шу ерга келтириб даволанади. Шундай қилинганда беморлар-нинг касаллик даражасини аниқлаб олмай бир шифохона-дан иккинчисига юбориш каби сарсонликка чек қўйилди.

Янги шифохонанинг ишчан коллективига медицина хизма-ти кўрсатишда катта ютуқлар тайлашми.

И. ЮСУПОВ.

Бу корхона ишлаб чиқариш технологиеси жуда ҳам мурак-каб. Деярли барча операциялар ярим автомат ва автомат агре-гатларда бажарилади. Юзани қараганда, бундай асбоб-уску-наларни тақомиллаштириш мумкин эмасдек туюлади.

Ленин. Тошкент линобўёқ за-водининг раионализаторлари ва ихтирочилари бундай мурак-каб жараёнларни ҳам янада та-қомиллаштиришга эришиб ўта ташаббуслари билан техника-вий тадбирларни амалга оши-риб, машина-механизмлар қувватини ошириш, маҳсулот унумдорлигини кўтариш ва мах-сулот сифатини яхшилашга эришмоқдалар.

Ижодкор ишчилар, инженер-техник ҳодимлар ва хизматчи-лар сафини кенгайтириш, нова-торлик ҳаракатини янада авж олдириш мақсалида корхона маъмурияти, партия ва касба

союз ташкилотлари ҳар йили кўлаб чораларни амалга оши-рмоқдалар.

Конструкторлик бюроси та-қомиллаштириш лозим бўлган иш жараёнларини кўрсатувчи план ишлаб чиқди. Новаторлар пла-нида маълум бир темани танлаб олиб, унинг устида иккунчи из-ланиш олиб боришди.

Ўтган ҳўжайини йилида кор-хона тинби-тинчмаслари яхши натижаларни қўлга киритдилар. Уларнинг 135 та тақлифи амал-га оширилди. Бунинг аъзаига деярли 250 миң сўмлик жа-варма олинали. Қатор тақлиф-лар жуда кўп миқдордаги дав-

лат маблағини теъаб қилиш имконини берди.

Иккунчи йилида ҳодимлар-да И. Парижков, Н. Кам, С. Қўнцев ортқларнинг тақли-фини мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Улар узоқ вақт давом этган иккунчи изланишдан сўнг суриқни заиб берувчи тегиримон-ни модернизация қилдилар. На-тижада агрегатнинг ишлаб чи-қариш қуввати деярли икки ба-равар ошди. Коллективга эса 188 миң сўм фойда келтирди.

Октябрь район коммунал хўжаликга қарашли тегишда комбинатнинг ҳодимлари шахримизни тур-ля-туман гуллар билан безаш орзу-сяда астойдил меҳнат қилмоқдалар. Ҳозир тегишда жуда кўп навад-га гул кўчатлари ўстириляпти. Су-ратда: тегишда ҳодимларидан Д. Қодиров, Х. Сулаймонова ва М. Мухриева ўртоқлар гулларни пар-варин қилишляпти.

Х. Ҳайитмуҳамедов фотоси. (ЎЗТАГ).

ҲАҚИ ҚИШИЛАР

ВЬЕТНАМЛИК ОНА

Вьетнамлик она.
Кўни намли она,
Яқинроқ кел, ёшнинг артай.
Вьетнамлик она,
Дили ғамли она,
Ғуссаларинг бир пас аритай.
Полнозорга узок термулиб
Кўнглинг бирдам бўлади

Каноти йўқ кўш каби бўлиб
Ахжикасай,
Бўласан хайрон.
Сен «ох» чекма,
Кўтарма фарёд,
Мангу яшар Вьетнам деган юрт.
Кўкрагингиз кўтаргин куюш,
Душман бебурд,
Душман-бесубут.
Вьетнам — олов тушган
дўшман,
Сен ва менга зав дилрабо у.
Вьетнам — тоғимасим,
биргиним,

Қаҳрабо у,
Охжикасай,
У шубҳасиз яшайди, чуқки
Ҳақиқ бордир яшамолликка,
У шубҳасиз яшайди, чуқки,
Ҳақиқ йўндир яшамасликка,
Жафорошим,
Чидамли она,
Вьетнамлик она!

Ҳайридин САЛОҲ,

ЧИНОР

Мен ҳам, сен ҳам,
Ҳамда улкан чинор,
Куйлаб оққан
Сой бўйида
Сиримизни айладик изҳор.
Чинор секин шивирлайди
Янроқлари тиним билмай
ажинирлайди.

Чақалоқ каби,
Оқар ўйнаб шовқин сой...
Ослондан бизга қарар,
Ун тўри куллик ой.
Қарашайлик бир-биримизга,
Дардлашайлик кўз,
Бирга икки куйлашайлик
биз,

Юрайлик термулиб
Ўз сойида,
Сой тўлиб оқар,
Ой кулиб боқар.
Оёғимиз остида ётар
Уша она мўтабар тулпор,
Шивирлайди аста гул янроқ,
У — севимизин сўйлар,
У — садокатин куйлар.
Қанот ёзиб, шох ташлаб
Йўлсиздир чинор,
Бошимизга сойов...

Ихтиёр РИЗО.

(боши учинчи бетда)

Тошмадат тарих фанини чуқур ўрганган бўлса-да, дарс беришда анча қийнади. Ўқувчилар билан ишлашнинг ўзи ушанг бир дунё экан. Ушанг яраша, завқи билан бўлса, анча-мунча инжидиллари ҳам бор экан. Аммо одам енга ол-майдиған ҳеч қандай тўсиқ йўқ. Тошмадат ҳам аста-секин мактаб шаронтига ўргана бошлади.

Одат бўйича ғира-шира тонгда турган Тошмадат ойнага қаради. Қаради-ю, юраги шир эгиб кетди; чаккасидан соҳида уч-тўрт оқ то-ла пайдо бўлганлиги. У қуюқ соҳи-ларини сийкиди, оқ тоғлар йўқол-сини деб. Шунда норуз гадаси ҳам сийкириб кетди. Мовий кўла-ри пирираб, қоллари зулукда чимилди.

Тошмадат шу вақтгача би-роқ қиз билан иккидан галлашма-ган. Қайси қиз ҳам ётирарди ме-ни, деб ўйларди у. Студентлик йилларида филология факультети-даги бир қизни ёқтирди. Аммо бу ётиришни ҳам кўпга чўзилмади. У қиз ўнга бир йилгити севарди. Шу-шу Тошмадат ҳеч қизга му-ҳаббат қўзи билан қарай олмади.

Қиз келди, қиллоқ қизи ба-ҳоридан ҳам гўзалроқ бўларкан. Даладан, тоғлар, дарахтлар оп-понд либос кийган. Қорға қўнган қурағлар йироқдан оқ юздаги хол-га ўхшайди. Тоғлар шох иса ер-гача эгилган, ерга таъзим қил-ляпти.

Дам олиш кўни эди. Юқори синф ўқувчилари чанги учун қиллоқдан унча йироқ бўлмаган тегишдаги тоғга ўлдилар. Еш ўқувчилар уларга раҳбар бў-лишди. Тошмадатнинг ёнида Ля-ляхон.

— Мен чанги учини билмай-ман, — деди қиз эрканлиб.
— Учш учта қийин эмас, мен ёрдам бераман, — жавоб берди Тошмадат.

Совуқданми, ёки бошқа сабаб борми, ҳар қалай икковининг ҳам юзлари кий-қизил, ловилляйди. Тошмадатга Ляляхон дунёдаги энг азиз одамларидан бирига ай-ланган эди. Қизнинг муомалалари, ҳуқуқ-атвори, ўзини туттишлари жуда-жуда ёқарди.

«Мен қайсидир қизни сева ол-сам, ўша қиз шу — Ляляхон», — деб ўйларди Тошмадат.

Аммо Ляляхоннинг ўзи-чи? У қизга дейди. Ота-онаси-чи? Буви-боси-чи?

Чанги учини қизиб кетди. Тош-мадат Ляляхоннинг қўлидан ста-лаб, чанги учини ўргата бошла-ди. Иккинчи назарида қизнинг исми қўллари енгилгана титрар эди.

Совуқ емаднингизми, Ляля-хон? — Тошмадат қизнинг қўлла-рини оғзи қинига олиб келиб, пуфлай бошлади. Бир дақиқа пуф-ладу, енгилгана ўлиб қўйди. Қиз эса ҳайрат билан боқиб турар, ҳеч нарса демас, ихтиёр ўзига эмас эди шу дақиқада.

Пешинга яқинлашган, ҳамма тўп-тўп бўлиб овозлашганда ўти-риди. Тошмадат билан Ляляхон ҳам қўрқадан қалқан қор устига ўтирдилар. Жиззали нор қотиб қолган бўлса-да, беҳад ширин

туғилиб кетди. Ўринларидан турар эканлар, Ляляхон — чўнтагидан бир конфет чиқариб, Тошмадатга узатди:

— Оғзингизга солинг! Овқат ҳазм қилади, — деди буви-и ўр-гатаган олатни қилиб. Тошмадат чанги сайлидан беҳад хурсанд бўлиб қайтди. Бу сайл ҳаётидаги энг ширин, тақдорлан-мас дақиқалардан эди.

Кўнлар ўта бошлади. Унинг ў-хаёллари шу қиз ўраб олди. Ушанг ўтган ойлари гўё маъмури-и эди.

Баҳор ҳам келди. Икки-онлар бошланг ҳам кетди. Тошмадат имтиҳонини ҳаммадан олдин ту-гатди. «5» олган Ляляхондан:

— Қайси институтга кириб ўқи-моқчисиз? — деб сўради у.
— Қайдам, — жавоб берди қиз. — Ўзингиз маслаҳат берасиз-да!

— Майли, уйда маслаҳатлаша-миз, деди Тошмадат ич-ичидан севиниб.
Бобо неварасининг яхши баҳо-лар билан мактабни тугатганидан беҳад хурсанд бўлиди.

Ляляхоннинг пешанасидан ўлиб табирилади.
— Бор, момонг ҳам сени кутиб ўтирибди, — деди қиз Ляляхон-ни кампир ёнига йўллаб.
Ляляхон атлас қўйилгани ҳи-лиллабди, товусдек товланиб, уйга кириб кетди.

Чол Тошмадатни суяга бошла-ди, зарур гап борга ўхшайди.

НАВРЎЗ БАЙРАМИ

Наврўз! Табиат ўйқудан уйғонмоқда. Илғиз баҳор ел-лари тинимсиз эсиб, ўрин қўртаклари бошида парвона. Гўё «Тезроқ кўзингни оч, новдаларни гўнчалар билан бе-за» демоқда. Қирларда бинаф-шалар чорлайди. Эрта тондан дала томон йўл олган дехқонни эса қўшлар ўз қўшини билан қаршиляйди.

Баҳор фаслида наврўз шол-хўррамлик ва тантаналар билан нишонланадиган қадимий бай-рамлардан биридир. В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети шарқ факультетида бўлиб ўтган наврўз бай-рами ҳам ҳақиқий шол-хўр-рамлик, гўзаллик ва дўстлик-нинг катта тантанасига айлан-ди.

Клуб дид билан безатилган, Столлар устида ноз-неъматлар, бугдой майсалари, ёнгилик шамлар, Ҳаваскор санъаткор-лар Шарқ халқлари куйларини бирма-бир, иккю этишмоқда! Меҳмонлар орасида дорилфу-нунда тақсил олаётган турли миллат ёшларини учратини мум-кин.

Музыка садолари аста пасая-ди, Микрофон олдида факультетдаги «Дўстлик» клубининг президенти М. Орифжонов ке-

лади. У меҳмонларин рус, ўз-бек, форс, араб ва илғиз тил-ларида наврўз байрами билан кўтляйди.

Сўнгра, шарқ факультети эрон-афгон кафедрасининг му-дир А. Абдусамедов сўзга чи-қиб, наврўз байрами шарқ халқларининг энг қадимий, жу-да катта тантаналар билан ни-шонланадиган байрами эканли-ги, у элга гўзаллик, шодлик, бошлаб келиши ҳақида га-пирди. Университет ректори академик С. Сирожидинов бу ерда тўлганларин байрам бил-лан самимий кўтляб, келгусида-ги ҳаётларида бахт, сийҳат-сало-матлик ва ишларида муваффа-қиятлар тиллади. Факультет комсомол ташкилотининг селге-тари Н. Низомиддинов илғиз-ганларини форс тилида айтган қўшини билан кўтляди.

Алишер Навоий ва Абдураҳ-мон Жомий деб аталган груп-па бўлиниб ўтказилган муш-ноира ҳам байрам қатнашчилар-ида ахши таассуот қоздирди. Ўзбекистон радиоси эстрада оркестрининг солистлари Му-ҳаббат Шамаева, Илғиз Маллаев, Борис Брейво ва бошқаларнинг чиқишлари ҳам байрамга фазл киритди.

Н. САДУЛЛАЕВ.

ЯХШИ КИШИЛАР

— Маслаҳатли гап чикиб қолди, ўғлим, — деди у суяга ўтириш-гач.

Тошмадатнинг гумоини тўғри-чиқди.
— Қанақа гап экан? — сўра-ди Тошмадат.
Чол гапни узоқдан бошлади:

— Сиз ўз ўғлимдай бўлиб қол-гансиз, Сизга маслаҳат солсам бў-лади. Мана, синглингиз мактабни тугатди. Катта қиз бўлиб қолди. Невага кўёв кўриш ниятин бор. Ляляхон унамайли, ўқийман дейди.

Тошмадатнинг юраги бир ҳап-ри-қиб кетди. Даров чолнинг мақса-ди тушунди. Чол эса гапда да-вом этарди:

— Сизни жуда ҳурмат қилади. Маслаҳат қилинг. Истаса, эри ўн-таверадан-да! Хўп десин. Шу ёзда тўғини ўтказайлик.

Тошмадатнинг кўзига дунё чир-чиқ айланг кетди. Лекин ўзини далайл туттишга интиди!
— Нима, кўёв тайинми? — сў-ради Тошмадат асил мақсадга қў-чиб.

— Ха, — деди чол, — ўтган йил унаштириб қўйганимиз. Ме-нинг ҳолаватим. Қолхозда эвею-вий. Қиз ўқини тугатсин, деб ку-тиб ётибди болакай.

— Ростидами? — деб юборди Тошмадат, ихтиёрига йўқотиб. Ич-ичидан қалтирай бошлаган эди у.

— Қарайли Ляляхон ўқини-ни давом эттирса бўлади!
— Кўёв ҳам «қўнган», дей-ди.

ти! — чол Тошмадатнинг аҳволи-га тушунмас эди.

— Майли, мен Ляляхонга па-сийҳат қилиб қўяман! — деб ўри-дан турди Ёғит.
— Раҳмат! — орқадан миннат-дорчилик билдириб қолди чол.

... Эрталаб ўридан турган бобо Тошмадатнинг вақтироқ тургани-ни сезди. Қовилда бўлса керак, деб ўйларди. Аммо иккинчи чамо-дон кўринамасди. «Иш-иш билан олган бўлса, керак-да» деб ҳаёл қилди-ю, хонтахта устидаги икки эликни хатга қўзи тушди.

«Бобо, — дейилганда хатда, — шунча меҳрибончилиқларингиз, уйингиздан жой берганингиз учун текис миннатдорман. Мен қий-лоқдан кетилман. Берган тузингиз учун рози бўлинг. Бирор кун қар-зини узарман, деб ўйлайман. Хайр».

Чол ҳайрон бўлиб елкасини ик-сиб қўя қолди: «Нега келиб қол-дики? Ёзиларни қаё бўлмади-кини? Нечга қайтиб келарини? Нечга хатда буларни ёзмади. Шо-шилишч иш чикиб қолган бўлса кераклир-да...»

Девордаги осянгил ойнага Тошмадат расми ёпиштирилган. Шу бугун, эрта тонгда ёпиштири-лан расм. Аммо буни чол кўрма-сиди. Бу — Ляляхоннинг расми эди. Қулиб турган расми. Ҳозир ҳам қулиб турарди у...

Тошмадат ўзи учун энг азиз расмини ҳам қолдириб қетганлиги...
Тўлқин.

САЛОМАТЛИК МАРШРУТЛАРИ

Баҳор бошлангани билан ту-ризм ишқибозлари бўлажак саё-ҳатларга ҳозирлик қўра бошла-ди. Янги маршрутлар беги-ланмоқда, туристик йўл жабул-ляпти тайёриланмоқда.

Бу йилги массузда шаҳар ҳокимсати сайлига чиқувчилар, овчилар ва баллиқчилар учун янги имкониятлар яратиб бе-рилади. Туризм бўйича Тошкент область жамияти тайёрлаган «Саломатлик маршрутлари» Бу брошюрасида ана шулар ҳақи-да ҳикоя қилинади. Маскур ки-тобчада сиз шанба ва дам олиш кўнлари қандай қилиб яхши дам олиш мумкинлигини билиб ола-синиз. Унда манзарали тоғ дара-лари, Тиньшанинг гарбий ён-багирлари, дарёлар қирғоғи, қўла ва сув омборлари бўлиб ўтган туристик маршрутлар батафсил баён қилиб берилган.

Тошкент — Чимён — Қора қўл — Тошкент маршрути ай-ниқса диққатни жалб этади. Бу маршрут 24 километрга чўзил-ган. Саёҳатчилар Қорақўл воҳа-сида яхши ҳордик чиқара ола-

дилар. Бу жойини тўғри-сочин боғлари ва зилол сувли сойча-лар баҳор кўнлари айниқса гў-зал манзара касб этиб, саёҳат-чиларнинг дилини жафуту эта-ди. Баллиқчилар ва овчиларга ихлосманд кишилар Чордара ва Каттақўрғон сув омборларида, Паркент заводидаги саёҳат-ларга чиқишлари мумкин.

Ҳозирги кунда областнинг ҳамма шаҳар ва районларида туристлар клублари мавжуд. Бу йил саёҳат ихлосмандлари жо-нажон диёримизнинг манзарали манзилгоҳларига бўлиб қол-май, чунонки, революцион шо-ишлар шайхларни ҳисоблаган Фаргона, Қўқон, Хоразм ва бошқа шаҳарларга сафарга чи-қайлар.

Ёзда В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ жой-лар бўлиб туристик мотопойга ташкил этиш планлаштирилмоқ-да. У жаҳонда биринчи соци-ялистик давлатнинг асосчиси В. И. Ленин туғилган кўнини 100 йиллигига бағишлянади. А. ВАЛИЕВ.

Тошкент педагогика институти математика факультетининг V курс студенткаси Зумрад Жалолова ўқийда аълочи, жамоат иш-лари илгор. У ҳозир студентлар илмий жамиятининг раҳбари. Тош-кентдаги 65-мактабнинг 10-синфи унинг отаидаги. Яқинда бу жамо-атия студент «Комсомольская правда» газетасининг стипендиан-ти бўлди. Сўрагид: ўртоқ З. Жалолова.

Р. Шамсуддинов фотоси. (ЎЗТАГ).

СПОРТ ХАБАРЛАРИ

ХОККЕЙ

Стокгольм шаҳрида ўтатган жаҳон чемпионатида 27 март кўни битта учрашув бўлди. Май-дон ағдари — Швейцария хоккей-чилари Канада терма командаси билан куч синашдилар. Швей-царияликлар гоёт неқкин ўтган бу учрашувда қийин ғалабага эришдилар. Ҳисоб — 4:2. Энди Швейцария терма командаси 8 уч-рашувдан 12 очко тўплады.

ФУТБОЛ

Жаҳон чемпионатининг сакки-зинчи саралаш группасида Гол-ландия терма командаси фут-болчилари пешқадам бўлиб ол-дилар. Улар Люксембург фут-болчиларини иккинчи учрашув-да 4:0 ҳисобида маглубиятга

учратдилар. Голландия коман-даси 6 имкониятдан 4 очко тўп-лады. Бу группадан катнашувчи. Болгария ағичи битта учрашув ўтказиб, битта ғалабага эриш-ган. Польшаликлар эса шу йил 20 апрелдан мусобақаларин бошляйдилар.

Гарбий Германия терма ко-мандаси ўз майдонига. Уэльс спортчилари билан ўртоқлик ўйнай ўтказди. Майдон оғдари учрашувининг сўнгги минутида маглубиятдан қутлиб қолди-лар. Ҳисоб — 1:1.

Венгрия ёшлар терма коман-даси Европа биринчилигининг саралаш ўйнаида югославиялик-ларни 3:1 ҳисобида енгди. Ис-кала команда ўртасида 9 апрел-да Загреб шаҳрида янаов уч-рашув бўлади. Венгрия миллий

терма командаси эса жаҳон чемпионатининг саралаш ўйна-ларига тайёрлана туриб, Фран-цияда «Нант» командаси усти-дан 3:0 ҳисобида ғалабага эришди.

Англиянинг ёш футболчилари белгиялик тендошлари дарво-засига 2 та янаовсиз тўп уриб, қўтжа биринчилиги учун шу йил май ойида ўтказиладиган му-собақаларга йўллама олдилар. Бу мусобақалар Германия Де-мократик Республикаси стади-онларида бўлади.

САМБОЧИЛАР БАҲСИ

Армия спорт клуби залида самбо бўйича ёшлар ўртасида ўтказилган Ўзбекистон шахсий-команда биринчилиги мусобақа-лари тугади. Бунда Тошкентдан

учта, областлардан бешта ко-манда беллашди.

«Динамо» (Тошкент) самбо-чилари биринчи ўринга чиқиш-ди. Тошкент областининг вакил-лари ҳам кучли улачликка кириш-ди.

Шахсий ҳисобда вази тарти-бида чемпион бўлганлар билан танишинг: Т. Чориев, М. Ка-молов (Тошкентдан), Ш. Шо-муродов, Я. Сатторов (Сур-хондарёдан), Н. Ўзало-шев (Тошкент), Ч. Бобо-лизов (Сурхондарё), Д. Еза-лизов (Қашқадарё), И. Бадалов, Е. Гайбуллаев (Тошкентдан), С. Нурумов (Тошкент области-дан).

А. КИМ.

ҲАР ТўғРИДА

ДЕНГИЗ ТУВИДАГИ ГАРАЖ

Бундан минг йиллар илгари йў-қилиб кетган илмий Пери дарёсининг тўбиди, ер сатҳидан тахминан 300 метр чуқурликда гараж қурилади. Бу шубҳасиз Россияда биринчи маро-таба денгиз остида қуриладиган гараж-ларнинг дастлабкиси бўлса керак.

Бу гаражнинг яна бир аjoyиб ху-сусяти шундани, уни бунёд этишда бир кубометр ҳам бетон ишлатилма-ди.

Бундай гараж нима учун керак бў-либ қолди?
Бошқа шахталар ва конларга ўх-шаб бу ерда ер ости элентлари соза-ла ва темир йўллар бўй. Уларнинг ўри-нга, лентали транспортёрлардан фой-даланилади. Бирок, кончиларни ўз юмаларига вақтида олиб бориш ва уларнинг бир участкадан иккинчи участкага ўтиши учун машина йўли керак. Ер остида қурилаётган гараж ана шу мансаблар учун хиз-мат қилади. Ўзининг серкитов чор-қалаларида светорфорлар ва йўл ку-раткичлари ўрнатиллади.

ҚАЙТИБ КЕЛИШДИ

Киевлик бир қаптар ишқибози ик-сита «почтачи-дракон» наптарини ир-кутислики ишқибозга сотган эди. У капталларини ўз шахрига олиб кетди. «Драконлар» бир ҳафтадан кейин каптархондан чиқиб парвоз қилиш-ди ва Фарбга қараб йўл олишди. Улар унча шахарлар устидан учиб ўтга-лар, бирок ҳеч қайсинини ўз шахар-ларига ўхшатишмади. Бир юфат қап-тар Киевдаги «ўз» уйига бир ярим йилдан кейин қайтиб келди.

ВАСИЛИЙ ТИМОФЕЕВИЧ АНДРОНОВ

1969 йил 28 мартда сув ҳўжа-лигининг кўкка ҳодим, Ўзе-бекистон ССР да хизмат қўра-ган ирригатор Василий Тимофе-евич Андронов вафот этди.

Василий Тимофеевич Андро-нов 1891 йилда туғилиб. Ўрта Осиё сув ҳўжалиги ташкилот-ларида олтинчи йилдан кўпроқ вақт ишляди.

Октябрь революциясидан сўй у қўнгица сугорини объект-ларини тиклашда фаол қатнаш-ди. Василий Тимофеевич халқ кўрлишини саналган Катта Фар-гона канал ва Наманган обла-стидаги Ўртабўй сув остида кўриллишларда, айниқса, аўр жонбозлик кўрсатди. Унинг бевосита иштирокида Тошкент областида Бўржар ГЭСи ку-рилади.

1941 йилда у Тошкент обла-стидаги Вўзсув ва чар соҳил Қо-расув каналлари бош ишпош-ларининг бошлиғи этиб тайин-ланди. 25 йил мобайнида Юқо-ри Чирчиқ сув узелли раҳбар-лик қилди ва умранинг охирига.

РАССОМ ТАБАССУМИ

ҚЎШНИЛАР:

— Нечга қулдан бери қўлоқ со-ламан, ҳеч гап йўқ. Бир гап борга ўхшайди...

— Вой шўрми! Қай биринг Ха-сай, қайбиринг Хусансан?!

А. Ҳолиқов чизган суратлар.

Реклама

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

29 МАРТ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.50 — Кўрсатишлар програм-маси.
Ўзбек тилида: 9.55 — «Тинанли қалъа» (телефильмнинг олтинчи серияси), 10.35 — «Қуёвон воқеа-лар» (бадий фильм).
12.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТИДИ

Рус тилида: 10.20 — Телегилки-лар, 10.30 — Болалар учун мулт-фильм.
Ўзбек тилида: 10.50 — Қўғирчоқ фильм, 20.00 — Телегилкилар, 20.15 — Лирин концерт.
21.00 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.15 дан — Москва рағли теле-видение программаси.

ТОШКЕНТ КЎРСАТИДИ

Ўзбек тилида: 21.00 — Концерт, 21.35 — «Уч денгиз оша саёҳат» (бадий фильмнинг биринчи се-рияси).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — Душанба кўрсатади.

30 МАРТ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — Кўрсатишлар програм-маси.
Рус тилида: 10.00 — «Старше-классники» телепрограммаси, 11.00 — Телеспекталь.

Ўзбек тилида: 12.35 — Болалар учун телеконт. «Олтин эчки», 13.25 — «Тинанли қалъа» (теле-фильмнинг еттинчи серияси), 14.05 — Хотин-қизлар, сизлар учун! 14.35 — Баҳорги эшик — бирин-чи имтиҳон (қозоқ тилида), 17.55 — Кўрсатишлар программаси 18.00 — «Ахборот» информაციон программаси, 18.30 — Болалар учун мултфильм, 18.50 — Ун ми-нут музика.

19.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ К